

O'ZBEKISTON MILLIY STANDARTI

Egiluvchan pol qoplamalari. Po'kak pol plitalari. Texnik talablar

Rasmiy nashr

NATIONAL STANDARD OF UZBEKISTAN

Resilient floor coverings. Cork floor tiles. Specification

Official edition

Ushbu milliy standart EN 12104:2023 ning bir xil qo'llanilishidir. Rue de la Science, 23 B-1040 Brussels ruxsati bilan qabul qilingan.

This national standard is the identical implementation of EN 12104:2023 and is adopted with permission of Rue de la Science, 23 B-1040 Brussels

Ushbu milliy standart 2025-yil 26-yanvardan boshlab O'zbekiston standartlar institutining 2024-yil 26-noyabrdagi 77/XSt-son buyrug'i bilan amalga kiritildi.

Ushbu milliy standartni O'zbekiston Respublikasi hududida rasmiy chop etish
mutloq huquqi O'zbekiston standartlar institutiga tegishli

O‘ZBEKISTON MILLIY STANDARTI

Egiluvchan pol qoplamalari. Po‘kak pol plitalari. Texnik talablar

(EN 12104:2023, IDT)

Rasmiy nashr

O‘zbekiston standartlar instituti

Toshkent

Muqaddima

1 O‘zbekiston standartlar instituti tomonidan QABUL QILISHGA TAQDIM ETILDI.

2 O‘zbekiston standartlar institutining 2024-yil 26-noyabrdagi 77/XSt-son buyrug‘i bilan TASDIQLANDI.

3 Ushbu standart EN 12104:2023 “Resilient floor coverings.Cork floor tiles. Specification” xalqaro standartiga aynan o‘xshash.

4 DASTLABKI AMALGA KIRITILISHI

Ushbu standart va unga bo‘lgan o‘zgartishlarni O‘zbekiston hududida amalga kiritish haqidagi axborot Standartlashtirish bo‘yicha milliy organning rasmiy veb-saytlari va standartlarning yillik axborot ko‘rsatkichlarida qayd etiladi. Ushbu standartni qayta ko‘rib chiqish yoki bekor qilish haqidagi muvofiq axborot Standartlashtirish bo‘yicha milliy organning rasmiy veb-saytlari va standartlarning yillik axborot ko‘rsatkichlarida qayd etiladi.

Ushbu milliy standartni O‘zbekiston Respublikasi hududida rasmiy chop etish mutlaq huquqi O‘zbekiston standartlar institutiga tegishli

Mundarija

1	Qo‘llanish doirasi.....	1
2	Standartlarga havolalar.....	1
3	Atama va ta’riflar	2
4	Talablar	2
	4.1 Umumiy talablar	2
	4.2 Tasniflash talablari	3
5	Belgilash, o‘rash va qadoqlash	4
	A ilova (ma’lumot uchun) ixtiyoriy xususiyatlar	5
	B ilova (ma’lumot uchun) qo‘shimcha ma’lumotlar	6
	Bibliografiya.....	7

Kirish

Ushbu standart (EN 12104: 2023) CEN/TC 134 “Egiluvchan to‘qimachilik pol qoplamalari” texnik qo‘mitasi tomonidan tayyorlangan, uning kotibiyati BSL tomonidan yuritiladi.

Ushbu standartga milliy standart maqomi eng kech 2023 yil noyabrgacha bir xil matnni nashr qilish yoki tasdiqlash yo‘li bilan beriladi va ziddiyatli milliy standartlar 2023 yil noyabrgacha bekor qilinadi.

Ushbu standartning ayrim elementlari patent huquqlarining predmeti bo‘lishi mumkinligiga e‘tibor qaratiladi. CEN bunday patent huquqlarining birortasini yoki barchasini aniqlash uchun javobgar emas.

Ushbu standart EN 12104:2018 o‘rmini bosadi.

Oldingi nashrga nisbatan asosiy o‘zgarishlar quyida keltirilgan:

— “Qo‘llanish doirasi” yangilandi;

— “Standartlarga havolalar” ga qo‘shimchalar kiritildi;

— Umumiy talablarga quyidagi o‘zgartirishlar kiritildi:

1) O‘lchov barqarorligi talabi va sinov usuli.

— Tasniflash talablariga quyidagi o‘zgartirishlar kiritildi:

1) Iz qoldirish talablarini zichlik qiymatiga asoslangan holda ko‘rib chiqish.

2) G‘altakli stul ta’sirini tekshirish talablari, sirt turi bo‘yicha izohlar va sinov usulini yangilash.

3) Eskirishga qarshi talablar bo‘yicha EN 13329:2016+A1:2017, E ilovasi chiqarib tashlandi va laklangan yuzalar uchun talablar qayta ko‘rib chiqildi.

— Ixtiyoriy xususiyatlar ko‘rib chiqildi.

— Bibliografiya yangilandi.

standart tahririy jihatdan qayta ko‘rib chiqilgan va yangi qoidalariga moslashtirilgan.

CEN-CENELEC ichki qoidalariga ko‘ra, quyidagi mamlakatlarning milliy standartlar tashkilotlari ushbu Evropa standartini amalga oshirishlari shart: Avstriya, Belgiya, Bolgariya, Xorvatiya, Kipr, Chexiya, Daniya, Estoniya, Finlyandiya, Frantsiya, Germaniya, Gretsiya, Vengriya, Islandiya, Irlandiya, Italiya, Latviya, Litva, Lyuksemburg, Malta, Niderlandiya, Norvegiya, Polsha, Portugaliya, Shimoliy Makedoniya Respublikasi, Ruminiya, Serbiya, Slovakiya, Sloveniya, Ispaniya, Shvetsiya, Shveytsariya, Turkiya va Buyuk Britaniya.

O'ZBEKISTON MILLIY STANDARTI

**EGILUVCHAN POL QOPLAMALARI. PO'KAK POL PLITALARI. TEXNIK
TALABLAR**

**ГИБКИЕ НАПОЛЬНЫЕ ПОКРЫТИЯ. НАПОЛЬНАЯ ПЛИТКА ИЗ ПОКА –
ТЕХНИЧЕСКИЕ ТРЕБОВАНИЯ**

RESILIENT FLOOR COVERINGS. CORK FLOOR TILES. SPECIFICATION

Amalga kiritish sanasi 26.01.2025-y.

1 Qo'llanish doirasi

Ushbu milliy standart aglomeratsiyalangan tarkibiy po'kakdan tayyorlangan, dekorativ sirt qatlami bilan yoki undan tashqari, rang berilgan yoki rangsiz, zavodda tayyorlangan yoki joyida ishlov berilgan holda ishlatishga mo'ljallangan po'kak pol qoplamalari uchun talablarni belgilaydi.

Po'kak polining dekorativ sirt qatlami po'kak yoki boshqa bio-asosli dekorativ materiallardan, masalan, yog'och yoki bambuk fanerasi, linoleum, charm yoki tabiiy tolalardan tayyorlanishi mumkin.

Ushbu standart zavodda ishlov berilgan po'kak pol plitalari qaysi joylarda qoniqarli xizmat ko'rsatishi mumkinligini ko'rsatadigan, foydalanish intensivligiga asoslangan tasniflash tizimini o'z ichiga oladi (EN ISO 10874 ga qarang). Shuningdek, belgilash, o'rash va qadoqlash bo'yicha talablarni ham belgilaydi.

2 Standartlarga havolalar

Quyidagi standartlar matnda havola qilingan bo'lib, ularning mazmunining bir qismi yoki barchasi ushbu hujjat talablarini tashkil etadi. Sanasi ko'rsatilgan havolalar uchun faqat keltirilgan nashr qo'llaniladi. Sanasi ko'rsatilmagan havolalar uchun keltirilgan standartning so'nggi nashri (shu jumladan barcha o'zgartirishlar) qo'llaniladi.

EN 12466 Egiluvchan pol qoplamalari. Lug'at (Resilient floor coverings. Vocabulary);

EN 15468:2016+A1:2021 Laminat pol qoplamalari. To'g'ridan-to'g'ri bosilgan va qatron sirt qatlami bo'lgan elementlar. Texnik talablar, talablar va sinov usullari (Laminate floor coverings. Elements with directly applied printing and resin surface layer. Specifications, requirements and test methods);

EN ISO 4918 Egiluvchan, to'qimachilik va laminat pol qoplamalari - G'altakli stul sinovi (ISO 4918) (Resilient, textile and laminate floor coverings. Castor chair test (ISO 4918));

EN ISO 10874 Egiluvchan, to'qimachilik va laminat pol qoplamalari - Tasniflash (ISO 10874) (Resilient, textile and laminate floor coverings. Classification (ISO 10874));

Rasmiy nashr

EN ISO 16581, Egiluvchan va laminat pol qoplamalari. Mebel oyog'ining simulyatsiya qilingan harakati ta'sirini aniqlash (ISO 16581) (Resilient and laminate floor coverings. Determination of the effect of simulated movement of a furniture leg (ISO 16581));

EN ISO 23997 Egiluvchan pol qoplamalari. Birlik maydoni uchun massani aniqlash (ISO 23997) (Resilient floor coverings. Determination of mass per unit area (ISO 23997));

EN ISO 23999 Egiluvchan pol qoplamalari. Issiqlikka ta'sir qilgandan so'ng o'lcham barqarorligi va burmalanishni aniqlash (ISO 23999) (Resilient floor coverings. Determination of dimensional stability and curling after exposure to heat (ISO 23999));

EN ISO 24342 Egiluvchan va to'qimachilik pol qoplamalari. Plitalarning yon uzunligi, qirra to'g'riligi va kvadratini aniqlash (ISO 24342) (Resilient and textile floor-coverings. Determination of side length, edge straightness and squareness of tiles (ISO 24342));

EN ISO 24343-1 Egiluvchan va laminat pol qoplamalari. Chuqurlik va qoldiq chuqurni aniqlash. 1-Qism: Qoldiq chuqurlik (ISO 24343-1) (Resilient and laminate floor coverings. Determination of indentation and residual indentation. Part 1: Residual indentation (ISO 24343-1));

EN ISO 24346 Egiluvchan pol qoplamalari. Umumiy qalinlikni aniqlash (ISO 24346) (Resilient floor coverings. Determination of overall thickness (ISO 24346)).

3 Atama va ta'riflar

Ushbu hujjat maqsadlarida EN 12466 va quyidagi ta'riflarda berilgan atamalar va ta'riflar qo'llaniladi.

ISO va IEC standartlashtirishda foydalanish uchun terminologiya bazalarini quyidagi manzillarda saqlaydi:

IEC Electropedia: mavjud <https://www.electropedia.org/>

ISO Online brauzer platformasi: mavjud <https://www.iso.org/obp>

3.1 Aglomeratsiyalangan tarkibiy po'kak

Po'kak granulalarini biriktiruvchi qo'shilishi orqali aglomeratsiyalashdan olingan mahsulot

3.2 Po'kak pol qoplamasi

Asosiy komponenti aglomeratsiyalangan tarkibiy po'kak bo'lgan va ishlov bilan qo'llanish uchun mo'ljallangan pol qoplami

[MANBA: EN 12466:1998, 2.1.27]

4 Talablar

4.1 Umumiy talablar

Ushbu hujjatda tasvirlangan po'kak pol qoplamalari 1-jadvalda ko'rsatilgan tegishli umumiy talablarga muvofiq sinovdan o'tkazilganda mos bo'lishi kerak.

1-Jadval. Umumiy talablar

Mulk	Talablar	Sinov usuli
Yon uzunligi mm Qirralarning kvadratligi va tekisligi mm yon uzunligi uchun ≤ 400 mm > 400 mm	nominaldan og'ish: $\leq 0,2$ % dan maksimal 1,0 mm gacha ≤ 0.5 ≤ 1.0	EN ISO 24342
Umumiy qalinligi mm Umumiy o'rtacha qalinlik Umumiy qalinligining individual natijalari	Nominal qiymat -0,10 +0,15 O'rtacha qiymat $\pm 0,15$	EN ISO 24346
Ko'rinadigan zichlik kg/m^3 O'rta Shaxsiy natijalar	$\geq$ Nominal qiymat $\geq 95\%$ nominal qiymat	EN ISO 23997
O'lchov barqarorligi ^a %	≤ 0.30	EN ISO 23999
Aylana ^a mm	$\leq 4 $	EN ISO 23999
^a Issiqlik ta'siridan so'ng va yakuniy qiymatlarni o'lchashdan oldin sinov namunalarini 7 kun ($\pm 0,5$ kun) qayta tayyorlanadi		

4.2 Tasniflash talablari

Ushbu hujjatda tasvirlangan po'kak pol qoplamalari 2-jadvalda ko'rsatilgan sifat ko'rsatkichlariga muvofiq turli intensivlik darajalarida foydalanish uchun mos deb tasniflanishi kerak. Tasniflash EN ISO 10874 da belgilangan tizimga muvofiq bo'lishi kerak.

2-jadval. Zavodda ishlov berilgan po'kak pol qoplamalari uchun tasniflash talablari.

Sinfi	Foydalanish darajasi	Umumiy qalinlik mm	Ko'rinadigan zichlik ^a kg/m ³	Qoldiq chuqurlik mm	G'ildirakli stulning ta'siri	Mebel oyog'ining simulyatsiya qilingan harakati	Mato qarshiligi ^a
21	Mahalliy O'rtacha	≥ 3.2	≥400	≤ 0.4	Shartlarsiz	Shartlarsiz	Shartlarsiz
22	Mahalliy Umumiy	≥ 4.0	≥ 450	≤ 0.4			500
23	Mahalliy Og'ir	≥ 4.0	≥ 450	≤ 0.4			1000
31	Tijorat O'rtacha	≥ 4.0	≥ 450	≤ 0.4	10,000 sikl o'tgandan so'ng, faqat tashqi ko'rinishda ozgina o'zgarishdan boshqa hech qanday sirtini buzish yoki delaminatsiya bo'lmasligi kerak	2-tur oyoq bilan sinov o'tkazilganda n so'ng hech qanday shikastlanish ko'rinmasligi kerak	2500
32	Tijorat Umumiy	≥ 4.0	≥ 500	≤ 0.3			3500
33	Tijorat O'gir	≥ 4.0	≥ 500	≤ 0.3	25,000 sikl o'tgandan so'ng, faqat tashqi ko'rinishda ozgina o'zgarishdan boshqa hech qanday sirtini buzish yoki delaminatsiya bo'lmasligi kerak		5000
34	Tijorat O'ta og'ir	≥4.0	≥ 500	≤ 0.3			7000
41	Yengil sanoat O'rtacha	≥ 4.0	≥500	≤ 0.3			7000
Sinov usuliga havola	EN ISO 10874	EN ISO 24346	EN ISO 23997	EN ISO 24343-1	EN ISO 4918	EN ISO 16581	EN 15468:2016+A1:2021 A ilova

^aQumli, yog'li yoki mumli qoplamalar uchun qo'llanilmaydi.

5 Belgilash, yorliqlash va qadoqlash

Ushbu standart talablariga muvofiq keladigan po'kak pol qoplamalari ishlab chiqaruvchi tomonidan qadoqda yoki yorliqda quyidagi ma'lumotlar bilan aniq belgilanishi kerak:

- ushbu hujjatning raqami va yili, ya'ni EN 12104:2023;
- ishlab chiqaruvchi va/yoki yetkazib beruvchining identifikatsiyasi;
- mahsulot nomi, tugash sanasi va partiya raqami (mumkin bo'lsa kod shaklida);
- foydalanish darajasi sinfi / belgisi;
- nomimal o'lchamlar va qadoq ichidagi maydon (kvadrat metrda);
- qadoqlarni to'g'ridan-to'g'ri quyosh nuri va namlikdan himoyalash kerakligi haqida ogohlantirish.

Ilova A
(ma’lumot uchun)
Ixtiyoriy xususiyatlar

Agar quyidagi xususiyatlar muayyan qo‘llanishlar uchun talab qilinsa, pol qoplamasini tegishli usullarga muvofiq sinovdan o‘tkazish kerak:

- Dog‘ ta’siri, EN 438-2: faqat 10 daqiqalik 1-guruh, standartga muvofiq 2 va 3-guruh;
- Mikro-chizishlarga qarshilik, EN 16094;
- Elektr qarshiligi, EN 1081;
- Issiqlik o‘tkazuvchanligi / Issiqlik qarshiligi, EN 12667;
- Tovush izolyatsiyasi ta’siri, EN ISO 10140-3:2021.

Ilova B
(ma'lumot uchun)
Qo'shimcha ma'lumot

Ishlab chiqaruvchi o'z mahsulotlarini o'rnatish va parvarishlash bo'yicha ko'rsatmalar berishi kerak.

Bibliografiya

[1] EN 438-2 Yuqori bosimli dekorativ laminatlar (HPL). Termoaktiv qatronlarga asoslangan listlar (odatda laminatlar deb ataladi). 2-Qism: Xususiyatlarni aniqlash (High-pressure decorative laminates (HPL). Sheets based on thermosetting resins (usually called laminates). Part 2: Determination of properties)

[2] EN 1081 Chidamli, laminat va ko'p qatlamli modulli pol qoplamalari. Elektr qarshiligini aniqlash (Resilient, laminate and modular multilayer floor coverings. Determination of the electrical resistance)

[3] EN 12667 Qurilish materiallari va mahsulotlarining issiqlik samaradorligi. Himoyalangan issiqlik plastinkasi va issiqlik oqimi o'lchagich usullari yordamida issiqlik qarshiligini aniqlash. Yuqori va o'rtacha issiqlik qarshiligiga ega mahsulotlar (Thermal performance of building materials and products. Determination of thermal resistance by means of guarded hot plate and heat flow meter methods. Products of high and medium thermal resistance)

[4] EN 16094 Laminat pol qoplamalari. Mikro-chizishga qarshilikni aniqlash usuli (Laminate floor coverings. Test method for the determination of micro-scratch resistance)

[5] EN ISO 10140-3 Akustika. Binolar elementlarining ovoz izolyatsiyasini laboratoriya o'lchovi. 3-qism: Ovoz izolyatsiyasi ta'sirini o'lchash (ISO 10140-3) (Acoustics. Laboratory measurement of sound insulation of building elements. Part 3: Measurement of impact sound insulation (ISO 10140-3))

Bibliografik ma’lumotlar

SUT 79.100; 97.150